

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

Cap. I. De cæremonijs Ecclesiæ Catholicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

283
CHRISTIANARVM

INSTITVTIONVM

LIBER IIII.

CAPVT I.

DE CERIMONIIS ECCLIE
sic Catholica.

ECCLESIA Christi non solum voce utitur ad Deum laudandum, sed etiam externis ceremoniis, quarum multae ab Apostolis acceptae sunt, ut docet Ba filius; aliquae a posteris utiliter adiectae. Cum enim ceremonia sit externa actio, effectum nullum externum producat; adhibetur tamen ad effectus spirituales, eosque multiplicat. Nam primo ceremoniis protestamur fidem nostram, ut fit, dum in supplicatione crucem, & Eucharistiae Sacramentum tanquam Christiani sequimur: dum Sacramenta in Romana Ecclesia suscipimus: dum Missae sacrificium audimus: dum imagines Sanctorum honoramus, dum Rosarium gestamus, &c. His enim externis signis declaramus, nos Christianos, Catholicos, seruos Christi, cultores beatissimae Virginis, aliorumque Sanctorum, &c.

2. Cerimoniis docemur ea, quae Spiritus sanctus in anima operatur. Cum enim corpus abluatur

luitur aqua Baptismi, discimus animã ab omni sorde peccati purgari : quando corpus speciebus panis in Eucharistia reficitur, intelligimus etiam animam ipsam cœlesti pane nutrir: quando frons ab Episcopo Chrismate sacro inungitur, declaratur nobis animam interius spiritali vnguento confirmari: atque ita de reliquis Sacramentis.

3. Admonemur eorum, quæ nos pro officij nostri ratione agere debemus. Veluti Sacerdos tonsurã gestans, monetur primò, animam ad superiora sic intentum habere, sicut vertex capitis nudatus est & rasus: secundò, superflua hæc terrena omnia contemnere, atq. ex animo abiicere, sicut capilli, (qui superfluitatem significant) resecti sunt & rasi: tertio, dominari sibi, passionibusq. suis, adeoq. vniuerso mundo, cui tanquam Rex spiritalis præpositus est, accepto in capite diademate, vt loco Christi peccata dimittat vel retineat, populũ doceat & instruat: immo Reges ipsos & Principes officij sui moneat & repræhendat. Idem sacerdos foris vtens pulla veste, in templis autem candida, monetur foris cū populis agere, ridere & rideri (vt ait D. Hieronymus) secularibus relinquere, sed aliorum peccata lugere: in templis autem non modo puritatẽ & candorem animi adferre, verum etiam gaudium atq. lætitiã spiritualem, internamq. Spiritus consolationem sacris rebus adhibere, atq. eius percipere. Præterea, is qui orat, dum pedes tundit, dum manus coniungit & eleuat, dum

Hier. 1.

*Ad De-
metriadẽ.*

IN
humi
tione
uato a
4. I
nia E
citeru
niori
cantu
plum
bus, o
ctili?
tione
mini
mo, e
sostor
cut er
ad be
bilib
hono
ratio
miru
niis,
s,
est, a
tiam
men
ex in
ptem
ob p
per e
vim
qua

humi procumbit, monetur quo animo in oratione esse debeat, nempe cōtrito, collecto, eleuato ad Deum, & humili atque demisso, &c.

4. Magnam habent mouendi vim ceremoniæ Ecclesiæ. Quis enim Christianus, nō excitetur ad deuotionem, quando festis iolemnioribus audit sonorū pulsum campanarum, cantumq̄. suauem Ecclesiæ, videt totum templum illustratū luminibus, vestitum tapetibus, ornatum picturis, aliaq̄. preciosa supellectili? Aspicit deniq̄. ceremonias Missæ, deuotionem celebrantium, grauitatem & habitum ministrorum? Meritò existimare potest homo, eo tempore cælum aperiri (ait D. Chrysostomus) & se cum cælestibus conuersari. Sicut enim milites sonitu tubarū excitantur ad bellum: & sicut is, qui regē conspicit à nobilibus præstantibusq̄. viris regio more coli & honore affici, permouetur ad eiusdem admirationem & venerationem: Ita homo fidelis mirum in modum cōmouetur sacris ceremoniis, & accenditur amore cælestium rerum.

5. Cerimoniæ, quando debite, atque vt par est, adhibentur, solent in animis efficere gratiam spiritualem, & auxilium cæleste, non tamen vno omnes modo. Primò enim quædam ex institutione Dei producant gratiam, vt septem Ecclesiæ Sacramenta. Secūdo, quædam ob preces Ecclesiæ, quæ à Christo sponso semper exaudiuntur. Sic aquæ benedictæ aspersio, vim habet, vti postea dicemus; & cærimoniæ, quæ in Sacramentorum administratione adhiberi

*Hom. 67.
ad pop.
Ant.*

hiberi solent, quas Theologi Sacramētales, aut Sacramentalia nominant. Tertio, quædā ob deuotionem eorum, qui cerimoniis vtuntur profunt, veluti, manus in cætam attollere, pectus cum dolore peccatorum tundere, tres cereos ꝑ honorem Sanctissimæ Trinitatis accendere, &c. Tales enim externæ actiones, quando ad Dei gloriam referuntur, non possunt ingrata esse diuinis oculis, sed frequenter efficiunt, vt homo voti sui compos reddatur. Quarto, quædam, autoritate Ecclesiæ à Deo concessa, spirituales quosdam effectus operantur: vt, exorcismi, & exsufflationes Catechumenorum, Energumenorum. In his enim Sacerdos, pro potestate sibi collata, aduersus Dæmones agit.

CAPVT II.

DE MODO FORMANDI

signum sancte crucis.

^aExo. 17.
^bLib. de
 exhortat.
 marty. ca.
 8. & li. 2.
 ad Quiri.
 ca. 21.
^cNu. 21.
 Ioan. 3.
 Ezech. 9.
^dLib. 2.
 ad Quiri.
 cap. 21.
^eHom. 8.
 in diuer.
 & Phil. 3.

FORMATIO sanctæ crucis, antiquissima est cerimonia, ab Apostolis tradita, & in veteri etiam testamento præsignificata & figurata, ^a eleuatione manuum Moysis contra Amalech, vt ait D. ^b Cyprianus: serpen-
 te ^c æneo, vt testis est ipsemet Christus: & signo Tau in frontibus dolentiū atque gementium, sicut ante D. Hieronymum testantur ^d Cyprianus & ^e Origenes. Propterea indigne plerique hodie rem tam antiquam, & ab vniuersa Ecclesia vsurpatam, tanquam ^f inimici Crucis Christi, reprehendunt & reiciunt, aper-